

Uboj zagrešila ženska. Redkokdaj se zgodi v Sloveniji, a tokrat pa moramo v tem resnem vojnem času beležiti, da je celo ženska zagrešila najostrejšo obsodbo vredno krvavo dejanje. V vinogradu posestnika Alojzija Maleka na Gajskem vrhu pri Sv. Urbanu pri Ptujju sta kopala gospodar in njegova žena. Pri tem delu sta jima pomagala zakonca Ivan in Jožefa Drakšič. Med delom je prišlo med Malekom in Drakšičem do prepira, v katerega sta se vpletli tudi obe ženski. Iz kroganja se je rodil pretep. Močnejši Drakšič je vrget Maleka. Po na tleh ležečem Maleku pa je začela v trenutni pobesnelosti udrihati z motiko na vso moč Drakšičeva žena. Ko je hotela Malekova pomagati ter braniti svojega moža, je dobila še ona od podivjanske par hudih udarcev z motiko. Drakšičeva je razbila Maleku glavo tako, da je obležal na mestu mrtev, njegovo ženo pa so prepeljali radi resnih poškodb v ptujsko bolnišnico. Ubijalko so orožniki koj zaprli.

Dve večji vlomilski tatvini. V Lešju v občini Škofja vas pri Celju je bilo vlomljeno od neznanec v hišo Martina Črepinška, kateremu je bilo okradenih moških in ženskih oblek za 4000 din. — V Zrečah pri Konjicah je bilo vlomljeno pri gostilničarki Matildi Kovše, kateri so odnesli lopovi gotovine za 31.000 din in še precej drugih predmetov.

Podlegel prebitju lobanje. Ivan Bratuša iz Kostivnice pri Rogški Slatini je napadel 27 letnega posestnika Jurija Furmana iz Drevenika pri Kostivnici. S kolom mu je prebil lobanjo. Hudo poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa mu niso mogli več pomagati in je podlegel poškodb.

V vlakcu ob dragoceno zlato uro in verižico. Na voznji po železnici od Laškega do Celja je nekdo sunil Adamu Kinciu, posestniku v St. Juriju ob juž. žel., 10.000 din vredno zlato uro in verižico. Poleg Kincia sta sedela v vlakcu dva lepo oblečena gospoda, ki sta se z njim razgo-

varjala in sta v Celju izstopila. Po izstopu obeh elegantno napravljenih žeparjev je Kinci opazil, da sta šla najbrž ta dva z njegovo uro in verižico.

Tolovaji umorili čuvaja rudniškega konzuma v Trbovljah. V noči na nedeljo je postal na dvo-rišču rudniškega konzuma na Vodah v Trbovljah žrtev tolovajskega umora znan čuvaj Urh Dogodek. Družba vlomilcev je pripravila čuvaju zasedo, da bi laže izropala blagajno konzuma. Roparju, kateri bi naj opravil s čuvajem, se je slednji hrabro postavil po robu in je napadalec celo zbežal. Po pobegu prvega so navallili na Dogodeka pajdaši in eden mu je prizadejal s sekro smrten udarec na čelo. Urh se je zgrudil v mlaki krvi. Drugo jutro so ga našli mrtvega. Čuvaju so roparji odvzeli samokres in denar.

Velika vlomilška tatvina. V Kranju je bilo v noči vlomljeno od neznanec v urarno g. Rudolfa Rusa. Še neodkriti storilci so odnesli raznih predmetov za 60.000 din.

Dveletna zaporna kazen. Pred senatom okrog-nega sodišča v Celju se je vršila 4. junija raz-prava proti Emanuelu Zelinka, prokuristu kemične tovarne v Hrastniku. Obtoženi je 15. aprila popoldne pred tovarniško pisarno v Hrastniku ustrelil 39 letnega odpuščenega delavca kemične tovarne Vinka Gačnika iz Hrastnika. Za razpravo je vladalo veliko zanimanje ljudi iz Hrastnika in Celja. Razprava je trajala od 8 do 17.30. Zelinka je navajal v svoj zagovor, da je prišlo do nesrečnega slučaja radi tega, ker je živel že dve leti v strahu radi Gačnikovih groženj, da ga bo ta ubil. Sodišče je obsodilo Zelinko na dve leti strogega zapor, na 1000 din povprečnine, na stroške celjske bolnišnice za zdravljenje prvotno samo v trehuh zadetega Gačnika, na plačilo pogrebniških izdatkov 1281 din in na plačilo kazenskega postopanja. Zelinkin zagovornik dr. Korun iz Ljubljane je prijavil priziv.

Pomanjkanje grozi — največje škodljivce pa pitamo!

»Slov. gospodar« že dolga leta beleži upravičene pritožbe kmetov o veliki škodi, katero jim povzročajo po sadovnjakih, v vinogradih in poljih divjačina. Tozadevne pritožbe kmetovalcev so se tako razmnožile, da moramo o teh kričečih krivicah spregovoriti resno besedo na naslov banske uprave, ki se bo morala postaviti za zaščito kmeta napram gosposkim lovskim zakupnikom.

Odkar je lovstvo dobro organizirano, dela z vso močjo na to, da se je tolikanj škodljiva divjačina usodepolno razmnožila. Pred zajcem ni kmet varen celo leto. Srnjad in divja perutnina pa mu uniujeta posevke v zgodnji spomladi, skozi poletje in na jesen.

Lovski zakon vsebuje določbo o cenzitvi po

divjačini povzročene škode in o povrnitvi. Ves postopek pa je združen z Bog znaj kolikerimi poti in še s stroški za oškodovanega.

Banski upravi je dobro znano, koliko je trpelo naše sadjarstvo to zimo radi pozebe. Več škode nego mraz je povzročil letošnjo zimo sadnemu drevju zajec. Ta škodljivec je uničil na tisoče po par let starih sadnih drev. Pri cenzitvi te škode pa priznavajo cenilci

Bodoče matere morajo paziti, da se izognejo vsaki lenivi prebavi, posebno zaprtju, z uporabo naravne »Franz-Josefove« grenke vode. »Franz-Josefova« voda se lahko zavživa in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Reg. po min. soc. pol. in z. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

Vojni poročevalec pred 125 leti. Če danes bremo vojna poročila s front in si ogledujemo slike vojnih dogodkov, vemo, da gre za neposredna doživetja mož, ki znajo s fotografiranim aparatom in peresom prav tako ravnati, kakor vojniki s strojnico. V prejšnjih časih pa je bilo drugače. Le v zelo redkih primerih je bilo silkovnemu poročevalcu mogoče doživljati bitke iz najbližje bližine. Ena izmed izjem je bil pred več nego 125 leti lipski bakrorezec in risar Geissler, ki je doživel bitko narodov pri tem mestu in je baš njene zadnje faze ovekovečil z zanimivimi slikami. Dne 19. oktobra 1813, je bil Geissler priča velikega spopada ob Measarskem trgu. Francozi so v umiku bežali skozi

Mogočni Jurij

Povest iz domačih hribov

»Gotovo še nisi večerjala. Čakaj, ti bom kaj prinesla!« je rekla Trezika.

»Ne, ne, Trezika,« se je branila Tilka v joku. »Jesti ne morem. Le pojdi spat in pustita me čez noč tu. K peči v kot se bom stisnila.«

»Kaj še! Spala boš v moji sobi, jaz pa si bom pri materi na divanu postlala.«

»Nikar! Meni ni treba postelje, saj ne bom spala.« Nazadnje se je toliko vdala, da ji je Trezika na klopi postlala. Zaspati seveda vso noč ni mogla, nekaj časa se je jokala, potem je spet molila ali pa grebla po svojih žalostnih mislih.

Drugo jutro se je skušala premagati in je popila z ženskama kavo za zajtrk, vendar tudi zdaj ni hotela nič kaj natančnega povedati, zakaj in kako sta se z možem sprla.

Potem se je počasi odpravila, prisrčno se jima je zahvalila in zavila okoli polj proti domu. Ko je stopila doma v hišo, so se posli, ko so jo zagledali, plaho zgubili, eden ali drugi se je tudi sočutno ozrl. Otroka sta bila v izbi pri teti Katri, ki sta jo skoraj prav tako ljubila kakor mater.

Kratke tedenske novice

Predsednik našega senata g. dr. Anton Korošec se je pripeljal 10. junija v Bukarešto. Na kolodvoru v romunski prestonici ga je sprejel predsednik romunskega senata in drugi odličniki. Dr. Korošec je bil sprejet od kralja Karola v audienco.

Francoška vlada se je preselila iz Pariza bolj proti jugu v mesto Bordeaux, kjer je bila tudi med svetovno vojno.

V Franciji je okrog dva milijona belgijskih beguncev, 70.000 Luksemburčanov in 50.000 Nizozemcev.

V Rusiji živi precejšnje število Nemcev. Po zadnjih poročilih se ti Nemci s precejšnjo naglico izseljujejo nazaj v Nemčijo.

Anglija je uvedla obvezno vojaško dolžnost za vse svoje državljane brez omejitve.

Sovjetska Rusija in Italija sta uvedli med seboj zopet redne diplomatske stike.

Angleži in Francozi so umaknili svoje čete iz severne Norveške. Norveški kralj in vlada se mudita v Veliki Britaniji. Norveški kralj Haakon pravi v posebnem proglasu na narod, da se bo borila vlada na drugih bojiščih za svobodo Norveške. Angleži so se umaknili zato, da ne cepijo svojih moči na raznih bojiščih.

Stalni svet, Balkanske zveze se bo sestal v najkrajšem času. Zunanji ministri Jugoslavije, Romunije, Grčije in Turčije bodo podali ob tej priliki izjavo, da vztraja Balkanska zveza pri svoji nevtralnosti.

Življenje v Parizu, kjer so slišali prvič groz topov s fronte 9. junija, je bilo v noči na 10. junij še čisto običajno. Avtobusi in podzemeljska železnica so vozili redno.

No novi odredbi zapade na Angleškem dobitek vsake industrije — ne samo vojne industrije — državi.

Francoško vojno ministrstvo je objavilo, da je zahtevalo prvo bombardiranje Pariza 254 mrtvih in 652 ranjenih. To število so ugotovili naknadno, ko so izkopali žrtve izpod razvalin. Sestreljenih je bilo najmanj 25 nemških letal.

Po podatkih, katere je podal angleški spodnji zbornici ministrski predsednik Churchill, so rešili zavezniki preko pristanišča Dunkerquea 335 tisoč vojakov, angleške izgube pa znašajo 30.000 mož in celotni vojni material, med katerim je do tisoč topov.

Poročajo, da je bivši abesinski cesar Haile Selassie pred dnevi odpotoval iz Londona ter je prisel v Sudan v Afriko, kjer je prevzel poveljstvo nad oddelkom domačinske vojske, ki šteje 8000 mož.

Desetletnico vrnitve kralja Karola iz tujine in prevzema oblasti so slavili 7. junija v Romuniji.

74 letni italijanski maršal De Bono je prevzel poveljstvo nad severnimi italijanskimi armadami. De Bono je vodil leta 1935. prvi del skrajna neuspelega vpada v Abesinijo, a je bil pozneje odpoklican.

Prvi bombni napad na tovarne v berlinskih predmestjih je izvedla skupina letal francoske mornarice v noči na 8. junij. Bil je to prvi bombni napad na Berlin.

Vsa v strahu in vendar odločno je šla po stopnicah in stopila v družinsko sobo, kjer je sedel mož za mizo in strmel mrko predse. Nekaj časa sta se molče gledala, potem je dejala žena užaljeno:

»Jurij, to pa je že preveč, kar si mi sinoči storil. Tega ti ne pozabim.«

»Jaz ti še marsikaj drugega ne pozabim,« ji je odurno odgovoril. »Sicer pa, kje si bila?«

»Pri dobrih ljudeh.«

»Pri fajmoštru seveda, kaj?«

»Ne, pri Treziki in pri njeni materi.«

»Seveda, pri teh tercialkah! In si me očrnila, zdaj bodo jeziki spet godli po vsej fari, kak razbojnik je Končnik.«

»Zaradi mene ne bodo imeli kaj gosti. Jaz nisem ne besede zinita, povedala sem le, da si mi hišo zaklenil.«

»Ti sama si si jo. Žena, ki ni zvesta, nima tu kaj iskati.«

»Jurij, tega si ne dam reči,« je vzkripela tudi ona. »Še v mislih ti nisem kdaj prelomila zvestobe. Tu pa imam jaz ravno toliko iskati kakor ti.«

»Bova videla. Če ne nehaš s svojo trmo, si bila danes zadnjič tu.«

»Kaj hočeš s tem reči?«

»Menda govorim dovolj glasno in jasno. Ali me ubogaj, ali pa se izgubi!«

samo one vsote, katere je izdal sadjar za drevesca ob času, ko jih je sadil, ne oziraje se na starost obglodanega drevesca.

Naši napredni sadjarji oskrbijo po lovskem zakonu zahtevano zavarovanje sadnih drevesc s slamo, kolci ali z žico. Radi letošnjega visokega snega pa se zajec v tolikernih primerih ni spravil nad debelca, ampak je prišetal po zamrznjeni debeli sneženi odeji in uničil drevju krone!

Podčrtamo pa tokrat še primer, ko je zajec proti koncu avgusta pred leti rajnemu župniku Antonu Tkavcu pri št. Petru pri Mariboru do osahnelosti obglodal 19 več let starih jablan!

Še bolj kot sadovnjaki so trpeli od pozebe letošnjo dolgotrajno in neznosno zimo vinogradov. Škoda je vidna sedaj, ko je trta ozelela in strašijo iz vinogradov črne lise. S pozebo trte nima zajec nobenega opravka, pač pa uničujejo sedaj že precej dolge poganjke.

V minulem tednu je opazoval zajca verodostojen vinogradnik v vinogradu mariborske Nabavljalne zadruga na Meljskem hribu pri Mariboru. Zajec je skakal skozi vinogradne vrste in si je kot veščak izbiral za svoj nenasitni želodec poganjke najbolj žlahtnih trt. Z uničevalno pojedinjo se je mastil dalje časa in prav nič ga ni motilo, da so bili na spodnjem koncu na delu kopači. Kakor na Meljskem hribu je v nešteti primerih tudi drugod.

Lani ni bilo ali pazelo malo fižola in še za seme ga je bilo težko kupiti. Radi spomlad-

nega deževja zasajeni fižol se dolgo ni prikazal iz zemlje. Komaj ga je prignalo pičlo sonce k rasti, že je zajcem in srnjadi v pašo. In to se ne dogaja samo po njivah ob gozdovih, ampak tudi po poljih daleč od host.

Kmet nam piše, da je opazoval srnjad, ko se je s sprednjimi nogami vzpenjala po kolu in uničevala zgodnji fižol od zgoraj navzdol.

Ajda je tolikokrat zadnje upanje poljedelcu, ako mu je toča zabila ali povodenj uničila žitni pridelek. Ajda, in to ne stebela, ampak zrnati vršiči, so posebna slaščica za srnjad.

Žitna polja vseh vrst pa so v zadnjih letih po zaslugi lovskih zakupnikov uničevalna torišča za fazane, ki so se po ravninah neverjetno razmnožili.

V hudih in resnih časih živimo. Da se obvarujemo nevtralnost in se rešimo največjega gorja — vojne, moramo izvažati. Naš odvišni žitni pridelek bo letos znatno nazadoval radi poplav po naših najbolj žitorodnih južnih pokrajinah. Slovenija je sama pasivna glede prehrane in navezana na uvoz. In pri vsem resnega pomisleka vrednem položaju pa še pitamo naši zabave željni gospodi z itak skrajno pičlimi sadonosnimi, vinogradnimi in poljskimi pridelki zajce, srne in divjo perutnino!

Če kdaj, je sedaj res dvanajsta ura, da se od divjadi povzročena škoda s spremembo lovskega zakona vsaj temeljito zajezi, če že ne s pokončanjem teh največjih škodljivcev popolnoma in enkrat za vselej prepreči!

Po svetu

Izredni vojaški ukrepi italijanske vlade. Drugi dan velike nemške ofenzive na zapadu je izdala Italija dva izredna vojaška ukrepa, ki dokazujeta pripravljenost Italije za vstop v vojno na strani Nemčije v odločilnem in za Italijane ugodnem trenutku. Italija je proglasila 5. junija vse vodovje ob obalah Italije, Albanije in italijanskih kolonijah v širini 12 milj za nevarnostni in z minami zavarovani del. Ladje, ki hočejo pluti v pristanišča ob teh obalah, se morajo pravočasno javiti italijanskim konzulatom in vojnim oblastvom, od katerih bodo dobile dovoljenje za prista-

nek. V luko bodo plule pod poveljništvom posebnega italijanskega pilota. Ladje, ki bi se ne držale tega predpisa, so same odgovorne za posledice. Drugo italijansko uradno sporočilo pravi, da se od 5. junija smejo uporabljati signali s sirenami samo v primeru zračnih napadov. Vkljub vsem tem izdanim izrednim ukrepom prevladuje v mednarodnih krogih naziranje, da Italija ne bo udarila, dokler sedanja nemška ofenziva ne bo končana in dokler Nemci ne bodo zasedli Pariza. Šele za primer nemške bolj odločilne zmage na zapadu, bi bilo pričakovati, da poseže Ita-

Raziskovalec Hubert Wilkins hoče s podmornico na severni tečaj | Cordell Hull, ameriški minister za zunanje zadeve | General M. Nedič, naš minister za vojsko in mornarico | Dunajčani so še vedno razpoloženi. »Povabil« so celo leva k mizi

»Nagnati me torej hočeš kakor Blaža?«

»Ti si si to še bolj zaslužila kakor Blaž.«

»Ko bi otrok ne bilo, bi šla.«

»Za otroka bom jaz skrbel. Ti kar pojdi — pojdi!«

Tedaj je žena kriknila: »Jurij!« in se je vrgla na stol in zaihtela. Ali kmalu je spet dvignila glavo in rekla napol žalostno in napol jezno:

»Zdaj vem, kodi ga je. Ti si se v drugo zagledal in bi se me rad iznebil, da bi drugi ne bila na poti.«

»Sakrabort!« se je zadril, skočil pokonci in udaril z nogo ob tla. »Za takega lumpa me imaš? Prej bo tekla Drava navzgor, kot da bi Končnik pozabil, kaj je pred oltarjem obljubil. Če boš kdaj kaj takega čula o meni, mi lahko v lice pljuneš.«

»Ti me ne maraš več.«

»Jaz hočem le to vedeti, kdo je gospodar pri hiši, ti ali jaz.«

»Znebil bi se me rad.«

»Jaz? Tebe znebil? Še na misel mi ne pride. Čisto na tvojem je, ali hočeš ostati ali ne.«

»Meni še na misel ne pride, da bi šla.«

»Potem se moraš predelati, ne smeš se mi trmasto upirati, ne smeš mi nasprotovati.«

»Za božjo voljo, saj ti ne nasprotujem. Saj te vse ubogam, kar te po vesti morem. Le kaj takega ne zahtevaj, česar po svoji vesti ne morem storiti!«

»Meni se ne ljubi, da bi se s teboj še prerekal. Zdaj te vprašam še enkrat, ampak — to si zapomni — zadnjikrat, ali se hočeš po moji volji ravnati, da ali ne?«

»Če nič proti veri —«

»Nikar se ne izgovarjaj! — Da ali ne?«

»Ti hočeš, naj zanemarim svoje krščanske dolžnosti ... naj k maši ne hodim ... naj k zakramentom ne pristopam ... naj Boga zapustim ... Moj Bog!«

»Jaz hočem le, da moraš z menoj držati, ne pa z mojimi sovražniki. V cerkev ne smeš več.«

Tilka je stegnila roke, sklenila prste, da so pokali, bila je bleđa, hip nato vsa rdeča, šepetala je vase: »Ne morem ... ne morem ...«, odločilne besede pa ni spravila z ust.

Mož se je že zmagovito razkoračil pred njo, že je menil, da se mu je vdala in je velel še strože:

»Odgovori, pa hitro! Ali me hočeš poslušati? Da ali ne!«

Tedaj je Tilka dvignila glavo in rekla odločno:

»Ne. — V tej reči nikdar.«

Njemu je na čelu nabrekli žila, okoli ust ga je streslo, trenutek je molčal. Potem je dejal na videz mirno, pa hladno:

»Tako, zdaj si odločila. Med nama je vsemu kraj. — Pospravi svoje reči in izgini — danes še!«

Žena je planila pokonci in obstala bleđa ko smrt, po vsem telesu se je tresla.

Richterjev vrt, Prusi in Avstrijci so streljali nanje, Geissler pa je tičal ob nekem podstrešnem oknu. Obdal se je z žimnicami, da bi bil pred krogliami kolikor toliko varen. Zbiral je vtise in delal risbe, ki so po njih potem nastale slike zadnjih bojev. Te slike so se ohranile do današnjega dne.

Minuta vojnega ognja. Francoski mornariški minister Campinchi je imel v radiu govor, v katerem je med drugim dejal, da je treba za zmago volje in orožja. Navedel je potem zanimive številke. Tako je dejal, da velja 200-kilogramska bomba, ki jo vržejo na podmornico, 6000 frankov, en sam torpedo pa 530.000 frankov. Da je potopil nemško podmornico, je francoski vojni brod